

NOTA

Inzet first responders

Datum	16 maart 2020
Onderwerp	Inzet first responders bij (mogelijke) reanimatiemelding
Behandeld door	5.1.2e

Aanleiding: behoefte landelijk overleg inzet first responders

Op dit moment ontstaat, ingegeven door de corona-crisis, een toenemende verwarring over de inzet van first responders bij (mogelijke) reanimaties. Hierover is afstemming op landelijk niveau noodzakelijk. Om die reden ontvangt VWS deze nota.

Immers, ieder uur is er in Nederland een reanimatiemelding, waarbij nu in veel gevallen geen optimale inzet meer wordt gerealiseerd. Morele afwegingen zijn thans onvermijdelijk. Aan VWS doen we met deze nota het verzoek om het initiatief te nemen voor landelijk overleg binnen een zo kort mogelijke tijdsspanne.

De verwarring bij de reanimatie gaat om het wel of niet inzetten van first responders (burgerhulpverleners, politie, brandweer), het wel of niet bekend zijn van NAW-gegevens van mogelijk besmette burgers (al dan niet op basis van een AOL op grond van patiëntengegevens van de GGD) en het wel of niet of gebruiken van beschermingsmiddelen door first responders. Dit leidt thans tot inefficiënte inzetten bij reanimatiemeldingen.

Inzet first responders door meldkamer ambulancezorg

Binnen de veiligheidsregio's is de afstemming tussen de verschillende kolommen over de inzet van politie en brandweer een complexe discussie. Vrijdag jl. is in ieder geval binnen een van de veiligheidsregio's het bericht uitgegaan dat er geen first responder inzet van burgerhulpverleners, politie en brandweer meer gedaan zou worden indien het een reanimatiemelding betrof op een locatie waar vermoedelijk een van COVID-19 verdachte burger zou verblijven. Na overleg met AZN is dit bericht ingetrokken.

Op de website van de [Hartslag.Nu](https://www.hartslag.nu) staat "Er worden geen burgerhulpverleners meer gestuurd naar een reanimatie-adres waarvan bekend is dat het een quarantaine adres is. Burgerhulpverleners hebben namelijk geen persoonlijke beschermingsmiddelen bij zich." En "Vermoed je dat er een besmetting/verspreiding van Covid-19 is naar aanleiding van een reanimatiemelding? Dan is het belangrijk om te zorgen dat dit zo snel mogelijk opgemerkt wordt en dat we ervoor zorgen dat het virus zich niet of nauwelijks kan verspreiden. Meld je vermoedens direct bij ons via info@hartslagnu.nl". Overleg met HartslagNu heeft vanmorgen plaats gevonden. Daarbij is door HartslagNu aangegeven dat ze afgelopen dagen hebben geconstateerd dat de aanwezige informatie over quarantaine-adressen sterk wisselt per regio.

Er ontstaat een ongewenste en onacceptabele regionale variatie over de inzet van first responders door onvoldoende afstemming op landelijk niveau.

Bekend zijn van NAW-gegevens van (mogelijk) besmette burgers

Begin maart is in de interdepartementale commissie crisisbesluitvorming op verzoek van de Politie en burgemeesters gesproken over het delen van patiëntengegevens vanuit de GGD-en, om deze vervolgens via de burgemeesters te kunnen delen met de meldkamers Brandweer, Politie en ambulancezorg. AZN is bij deze besluitvorming niet betrokken. De hulpdiensten (politie, brandweer, ambulances) zouden door het delen van deze informatie gefaciliteerd worden om op een juiste manier hulp te verlenen bij incidenten en calamiteiten in de thuissituatie. Op het toestemmingsformulier is dit ook toegelicht als "Om -als dat nodig is- goede zorg aan u te kunnen verlenen en hulpverleners te kunnen beschermen, is het van belang dat wij uw NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) delen met de burgemeester en hulpdiensten, waaronder de politie, brandweer en ambulances." GGD-GHOR Nederland heeft de directeurs van GGD-en verzocht om hier opvolging aan te geven. Ondertussen is gebleken dat de opvolging niet overal is gerealiseerd. Bovendien hebben we te maken met de actuele situatie waarbij de GGD-en het nieuwe bemonsteringsprotocol volgen waarbij alleen nog hoog risicopatiënten bemonsterd worden. Dit betekent dat er een heel beperkt deel van de (besmettelijke) patiënten daadwerkelijk in beeld is.

De veronderstelling dat AOL's zicht gegeven op de locatie van alle (mogelijk) besmette burgers is onjuist en leidt nu tot schijnveiligheid indien hier gebruik van gemaakt wordt bij het inzetten van first responders en andere hulpverleners.

Gebruik van beschermingsmiddelen door first responders

Gezien alle preventieve maatregelen die in het kader van het beperken van de overdracht van het nieuwe coronavirus zijn genomen, is het begrijpelijk dat first responders zich vragen stellen hoe zij zo veilig mogelijk hulp kunnen bieden en of zij nog wel hulp moeten bieden. Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen door first responders biedt hen geen zekerheid dat er geen transmissie plaats vindt. Het gebruik van een hulpmiddel zoals een *pocketmask* voor het beademen van een reanimatiepatiënt, geeft bovendien bij onjuist gebruik bij een besmette patiënt een verhoogd risico op besmetting. In dit geheel is de beperkte beschikbaarheid van persoonlijke hulpmiddelen voor zorgverleners nog een cruciaal item.

Gebruik van beschermingsmiddelen door first responders biedt een te beperkte inperking van het risico op overdracht van het nieuwe coronavirus. Daarbij is er landelijk een tekort aan beschermingsmiddelen.

Belang gezamenlijke afweging besluit

Het voorgaande laat zien welke enorm complexe afweging gemaakt moet worden. Daar waar we er altijd vanuit gaan dat we goede zorg kunnen leveren, is nu de vraag of de risico's hierbij voor bepaalde hulpverlenende partijen niet onevenredig groot zijn. Daar waar de AOL's bescherming moeten leveren voor hulpverleners, blijkt dit in de praktijk geen waterdicht systeem te zijn. Omwille van de preventieve maatregelen bij het tegengaan van de verspreiding van het nieuwe coronavirus en omwille van het zo optimaal mogelijk inrichten

- van de reanimatie-zorgverlening, is spoedoverleg noodzakelijk. Met daarin ook de betrokkenheid van onze ketenpartners, zoals Hartslag.nu, de Nederlandse Reanimatieraad, Politie Nederland, Brandweer Nederland en de GGDGHOR Nederland. De vraag aan dit overleg is hoe we als keten zo verantwoord mogelijk first responders kunnen blijven inzetten met een zo groot mogelijke positief effect op de reanimatiepatiënt. Dit gaat wat ons betreft dan over het (tijdelijk) beperken van het handelen van de first responders: wel het plaatsen van een AED, echter geen beademing en geen thoraxmassage toepassen.

Met deze nota vraagt het landelijk kernteam corona ambulancezorg, met daarin een vertegenwoordiging van de Nederlandse Vereniging van Medisch Managers Ambulancezorg, aan VWS het beoogde landelijk overleg zo spoedig mogelijk te initiëren.

Deze nota wordt ook toegezonden aan het OMT.